



יחסי יהודים-ערבים בערים

מעורבות

תמונת מצב והמלצות

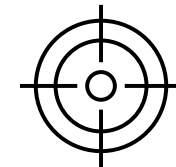
דצמבר 2023



יחסי יהודים-ערבים מ 2021 עד 2023



מדגם: 1044 משיבים סה"כ 543 יהודים ו 501 ערבים, מתוכם 91 יהודים ו 94 ערבים
תושבי ערים מעורבות.



- מיפוי רגשות, תפיסות ועמדות של יהודים וערבים תושבי ערים מעורבות ביחס לתושבי ערים הומוגניות.
- זיהוי מגמות שינוי ברגשות, בתפיסות, ובעמדות של יהודים וערבים תושבי ערים מעורבות בין חודש יולי 2021 - אוקטובר 2023.
- זיהוי מנבאים ליחסים חיוביים בין יהודים וערבים בערים מעורבות.



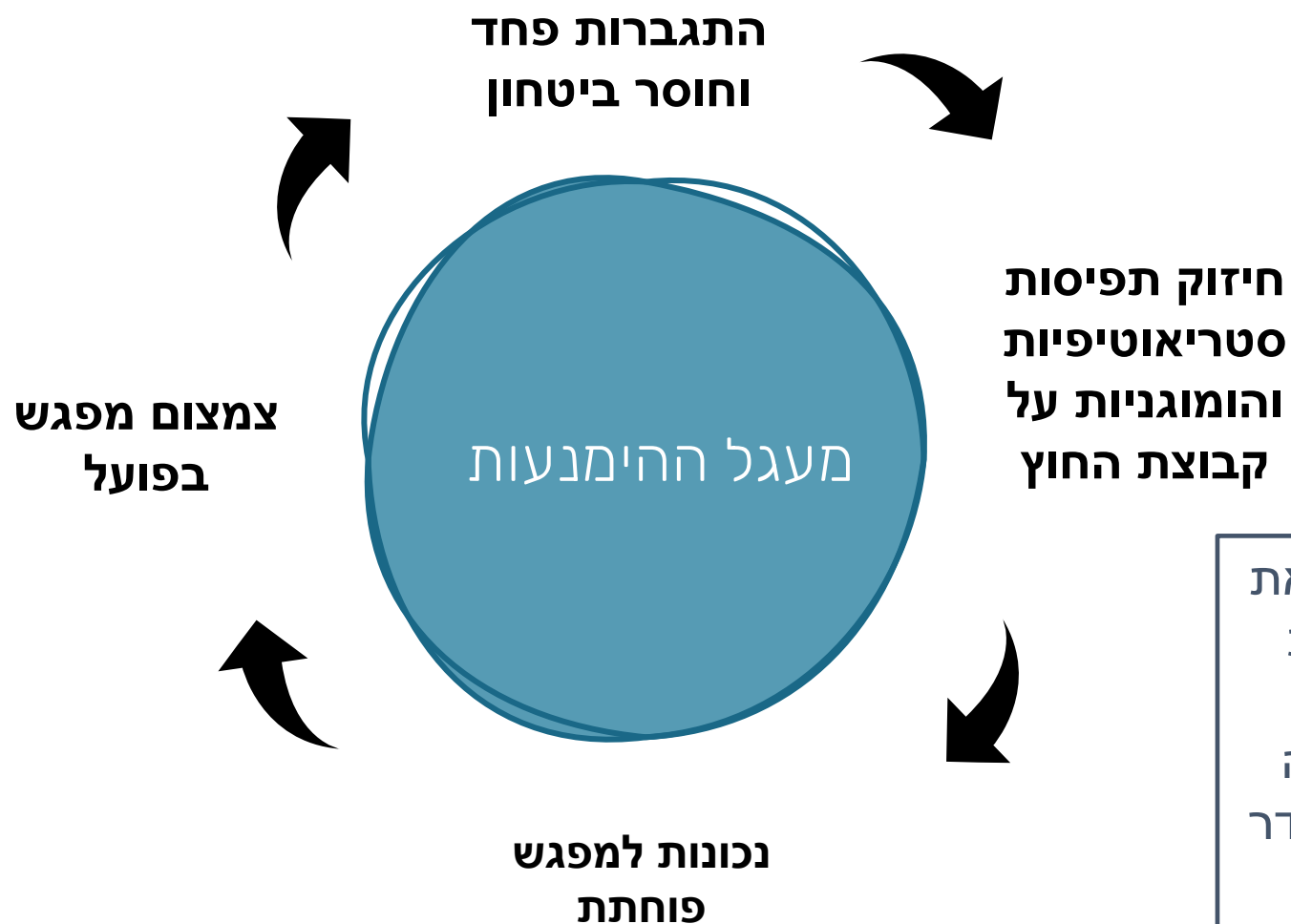
בקצרה, מה קורה ביחסים בין יהודים וערבים?

בדומה למדגם הכללי, יהודים וערבים בערים מעורבות **מתקשים מאוד להבין** את נקודת המבט של הקבוצה השנייה. הרגש הדומיננטי בקרב שתי הקבוצות הוא **פחד קיומי וחוסר ביטחון** הנטוע בטרומות קולקטיביות ואלו משפיעים על **צמצום משמעותי** באינטראקציה בינאישית. התוצאה היא מעגל הימנעות המזין את עצמו.

יחד עם זאת, **מגורים בערים מעורבות הן גורם ממתן** מרכזי לרגשות השליליים ולחלק מהתפיסות השליליות, ובקרב תושביהן יש יותר נכונות למגע יום יומי במרחבים משותפים ויותר אמונה כי היחסים יכולים להשתפר.



מעגל ההימנעות



אינטראקציה חיובית מרגיעה את חווית הפחד ומחלישה תפיסות הומוגניות וסטריאוטיפיות על הקבוצה השנייה, ובכך מגבירה את הנכונות למגע נוסף. בהיעדר אינטראקציה כזו, מעגל ההימנעות מזין את עצמו.



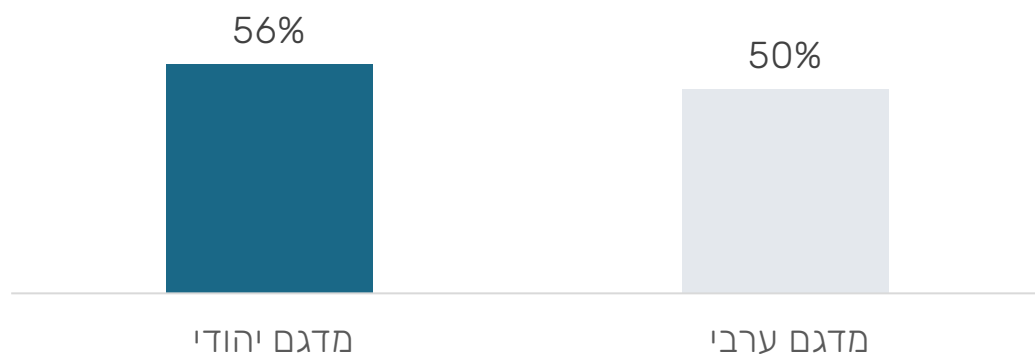
תפיסות - ממצאים עיקריים

- בדומה למדגם הכללי, גם בערים מעורבות, יהודים וערבים אינם מבינים את נקודת המבט של הקבוצה השנייה, ותופסים אותה כיותר תומכת באלימות ממה שהיא בפועל. **עיוות התפיסה** הזה הוא קריטי כי הוא מסמן מה נתפס כנורמטיבי בקרב הקבוצה השנייה, ומגביר את ההערכה של שתי הקבוצות להתפרצות אלימה.

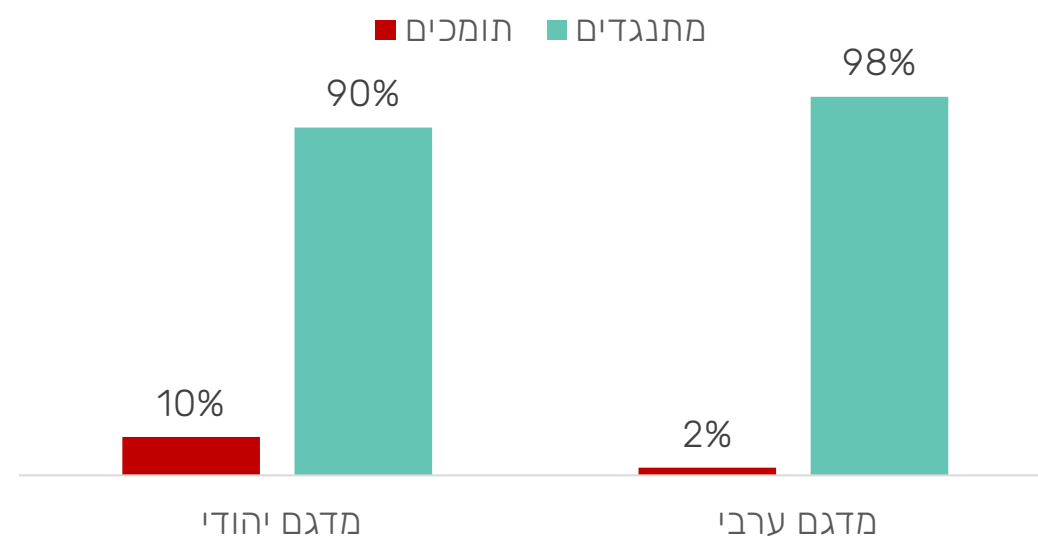


גם בערים מעורבות, יהודים וערבים מתנגדים לאלימות בין הקבוצות **אבל** כל צד חושב שהצד השני תומך בכך

לדעתך, מה אחוז [קבוצת החוץ] אזרחי ישראל
התומכים באירועים אלימים/פיגועים של [קבוצת
החוץ] על [קבוצת הפנים]



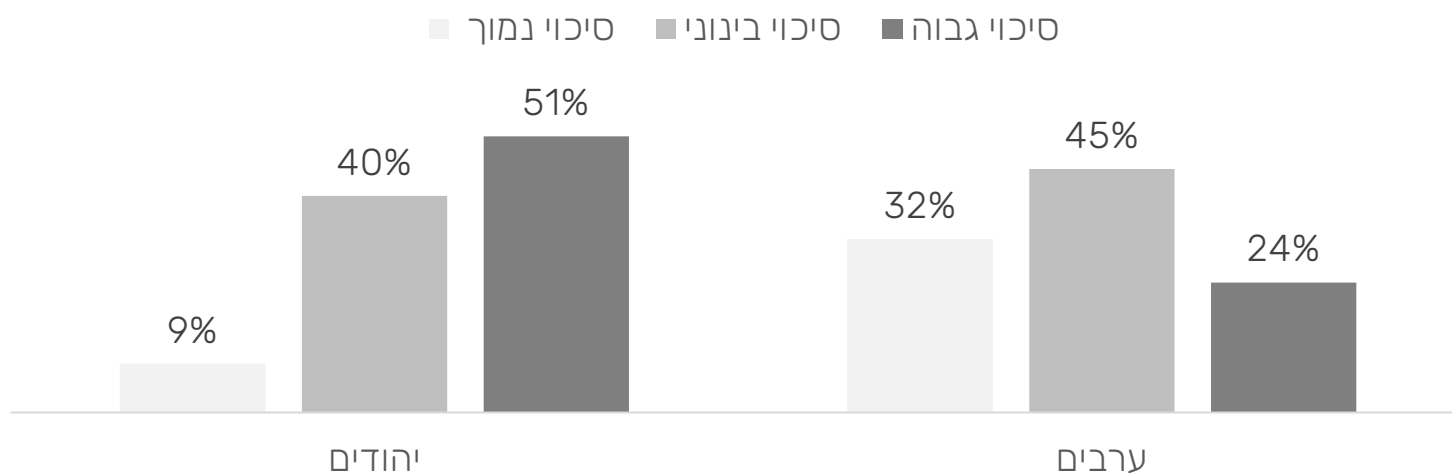
האם אתה תומך או מתנגד לאירועים/פיגועים של
[קבוצת הפנים] על [קבוצת החוץ]?





גם בערים המעורבות, כמחצית מהיהודים וכרבע מהערבים מעריכים שהסיכויים לאירועים אלימים בין יהודים וערבים בישראל גבוהים

בעקבות המצב הבטחוני הנוכחי, מה להערכתך הסיכויים שאירועי אלימות בין יהודים וערבים בישראל כמו אלה שהיו במאי 2021 יחזרו על עצמם בקרוב?





רגשות- ממצאים עיקריים

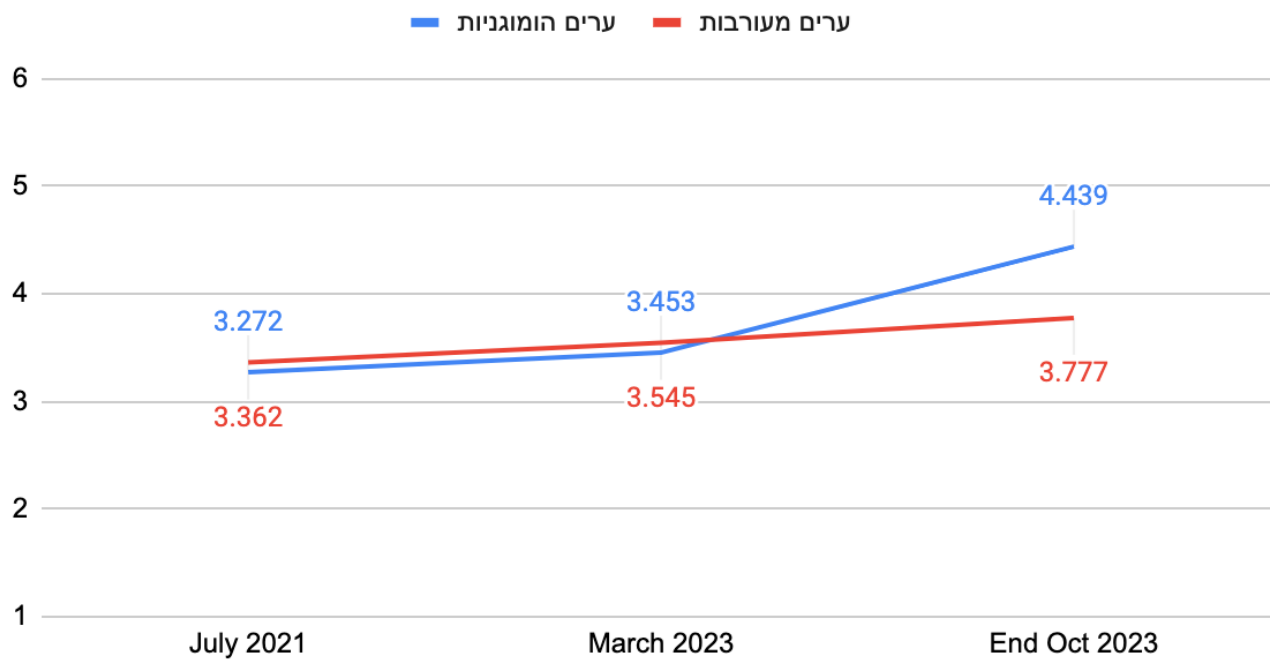
- בהשוואה לתושבי ערים הומוגניות, יהודים וערבים החיים בערים מעורבות וחווים אינטראקציה יום יומית מדווחים על **רמות נמוכות יותר של פחד וכעס** ורמות גבוהות יותר של **אמפתיה** כלפי הקבוצה השנייה. כלומר, על אף העלייה ביחס למדידת מרץ 2022, מגורים בערים מעורבות הן גורם ממתן לרגשות קשים כלפי הקבוצה השנייה.
- **פחד הוא הרגש הדומיננטי** המשותף ליהודים וערבים, יותר מכעס. **זהו ממצא משמעותי- כעס מניע לפעולה אלימה ואילו פחד פחות.**



פחד- יהודים בערים מעורבות פחות פוחדים מיהודים בערים הומוגניות. בקרב ערבים בכל הארץ עלה באופן מובהק הפחד בהשוואה ליולי 2021 (לאחר אירועי מאי).

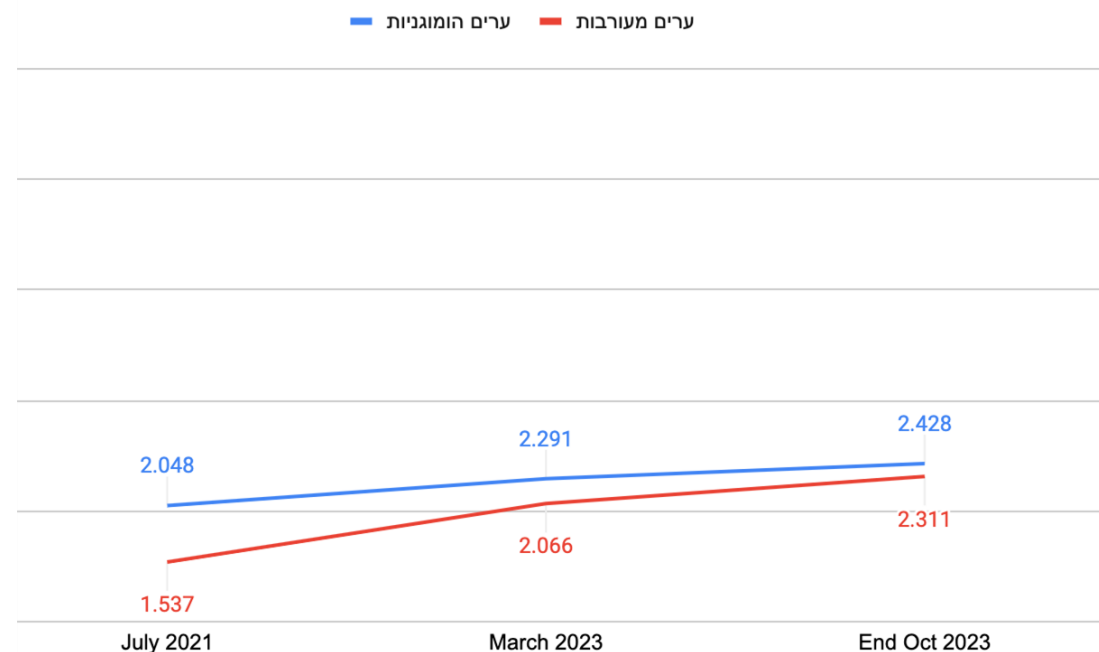
יהודים-ישראלים

יהודים-ישראלים: הפחד מפני ערבים-ישראלים עלה בערים הומוגניות לאחר ה-7 באוקטובר, אך לא בערים מעורבות



ערבים-ישראלים

של ערבי-ישראלי: הפחד מהיהודים-ישראלים גבוה כעת מאשר ביולי

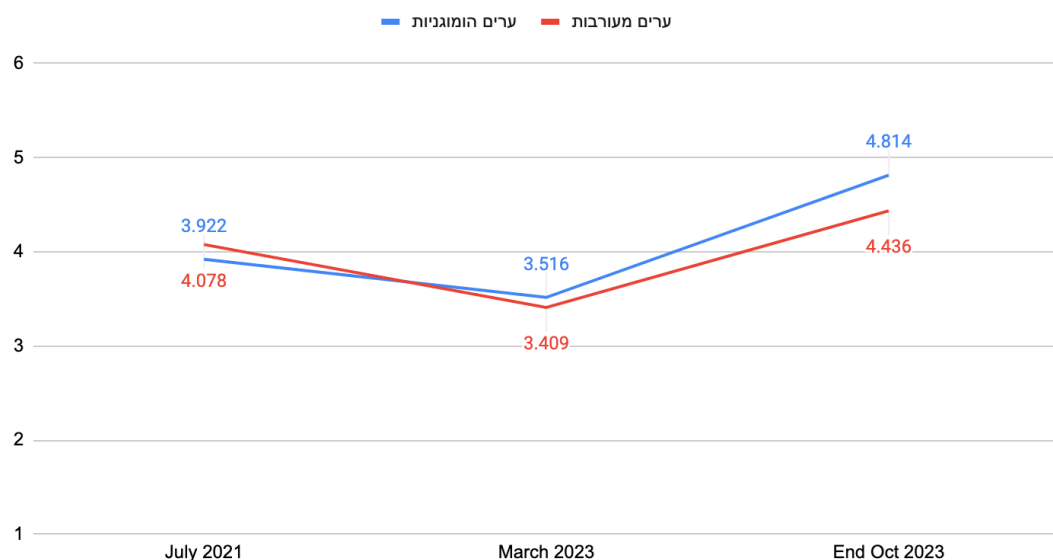




כעס- עלה בעיקר בקרב יהודים, אך פחות בקרב יהודים תושבי ערים מעורבות. ערבים פחות חשים כעס בהשוואה ליהודים.

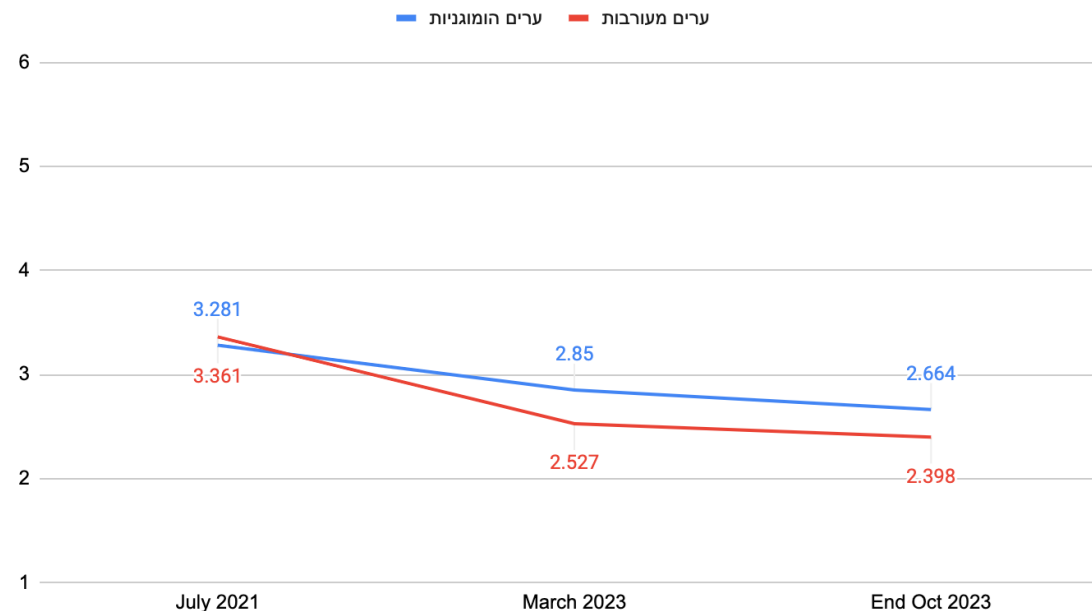
יהודים-ישראלים

יהודים-ישראלים: בערים מעורבות הכעס כלפי הערבים-ישראלים נשאר יציב בין ביולי '21 ועד עכשיו. אבל בערים הומוגניות, הכעס כלפי הערבים-ישראלים גובר



ערבים-ישראלים

ערבים-ישראלים: מרגישים פחות כעס כלפי יהודים-ישראלים מאשר ב-21 ביולי

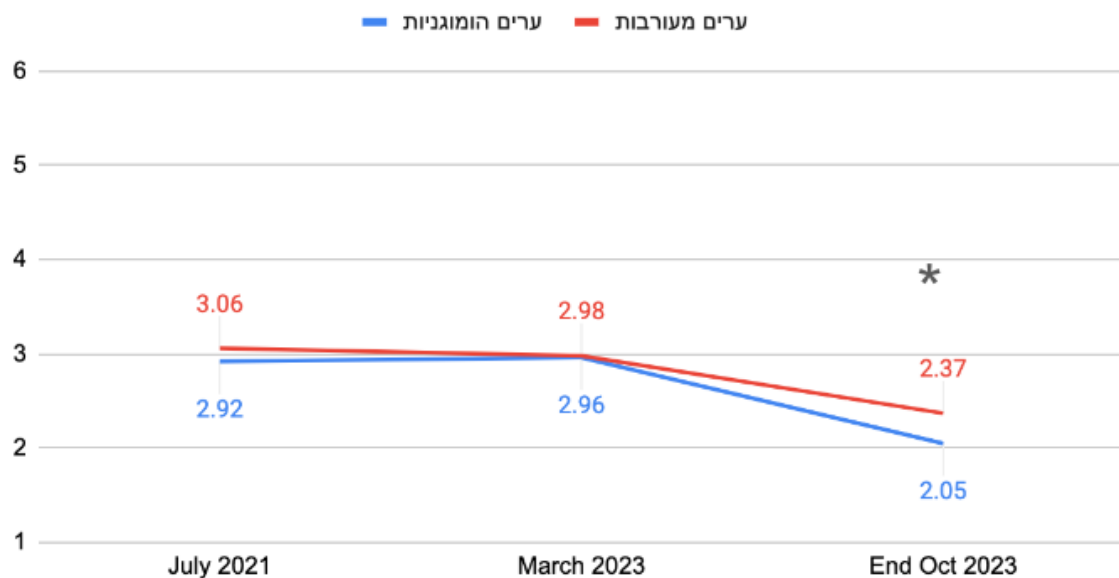




אמפתיה- רמת האמפתיה בקרב ערבים ויהודים מעורבות היא גבוהה יותר ביחס לתושבי ערים הומוגניות. ערבים יותר אמפתיים ליהודים.

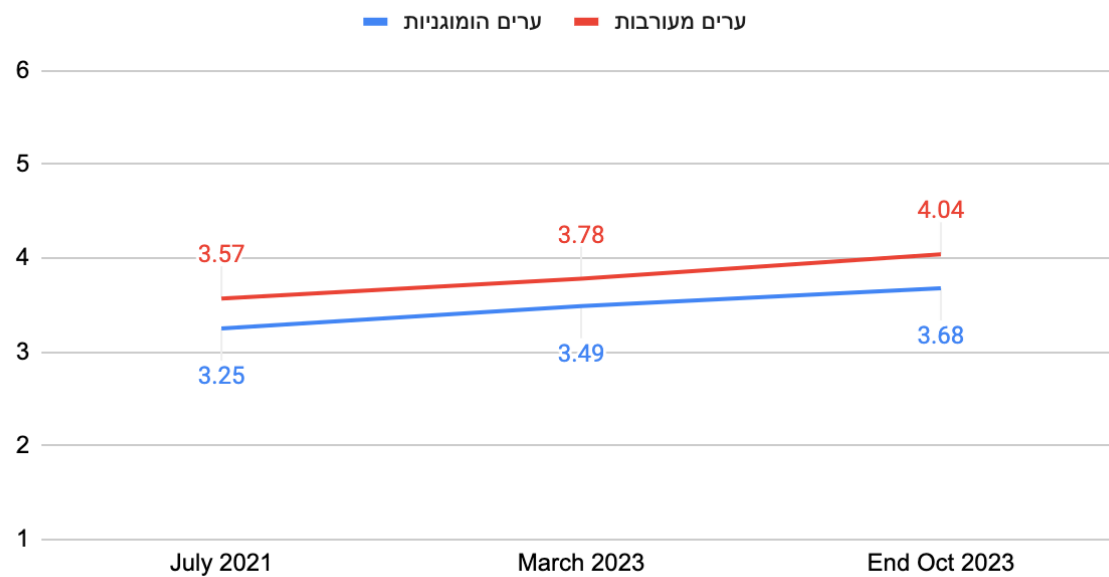
יהודים-ישראלים

יהודים-ישראלים: אחרי ה-7 באוקטובר האמפתיה כלפי ערבים-ישראלים ירדה, אבל פחות בערים הומוגניות



ערבים-ישראלים

ערבים-ישראלים: האמפתיה כלפי היהודים-ישראלים עלתה לאחר ההסלמה במאי 21





נכונות למפגש ומפגש בפועל



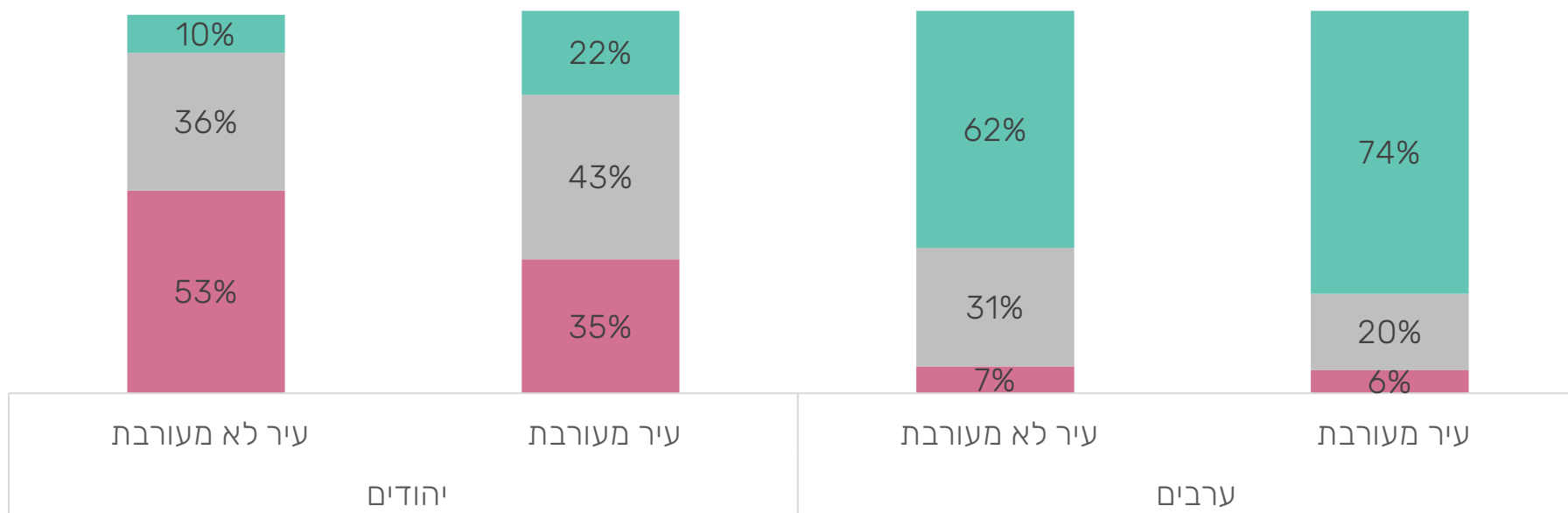
- בהשוואה לערים הומוגניות, תושבי ערים מעורבות נכונים יותר למפגש במרחבי **תעסוקה ולימודים**, אך ישנה הימנעות מנוכחות במרחבים משותפים שיש בהם פוטנציאל למפגש.
- **המנבא** החזק ביותר ל (אי) תמיכה בלימודים ו (אי) החרמת עסקים וכן לנכונות למפגש במרחבי תעסוקה ולימודים הוא **אינטראקציה חיובית** עם הקבוצה השנייה. כלומר: ככול שיגברו האינטראקציות החיוביות הספונטניות של תושבים במרחבים עירוניים, כך יתמתנו עמדותיהם ותגבר הנכונות להמשיך בשגרת חיים המשותפת.



מפגש במרחבי תעסוקה - יהודים שגרים בעיר מעורבת יותר מעוניינים לעבוד עם ערבים באותו צוות בהשוואה ליהודים שגרים בערים הומוגניות.

לעבוד עם [קבוצת החוץ] באותו צוות/ ארגון

מידה גבוהה מידה בינונית מידה נמוכה



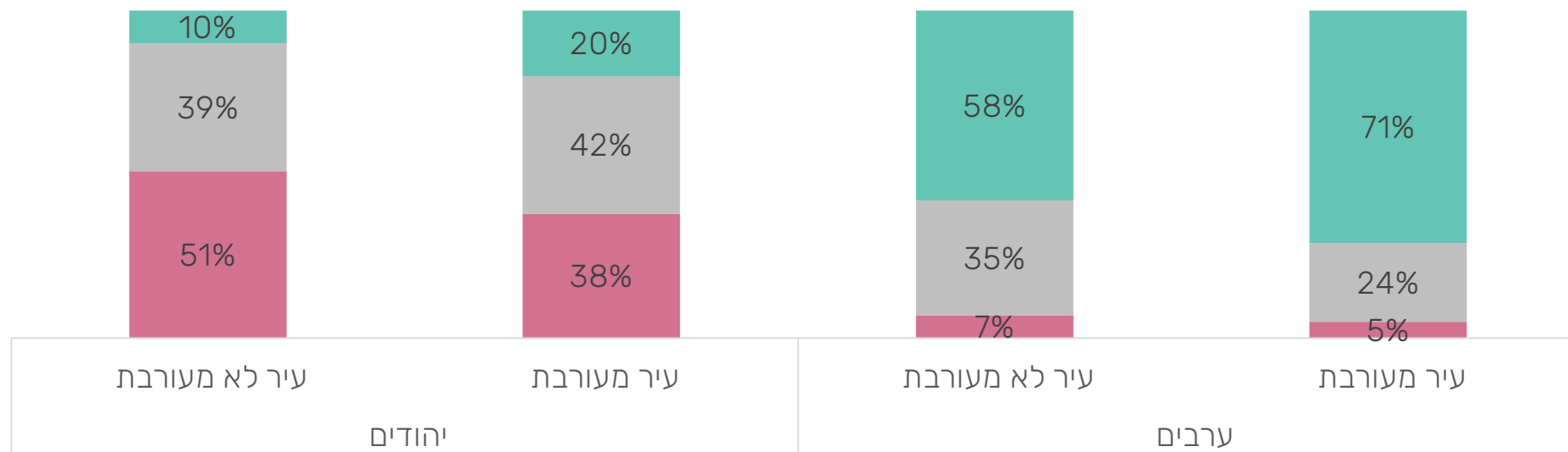


מפגש במרחבי לימודים: יהודים וערבים שגרים בעיר מעורבת

מעוניינים יותר ללמוד עם הקבוצה השנייה בהשוואה לאלה שגרים בערים הומוגניות

ללמוד עם [קבוצת החוץ] באותו קורס או תכנית לימודים

מידה גבוהה מידה בינונית מידה נמוכה

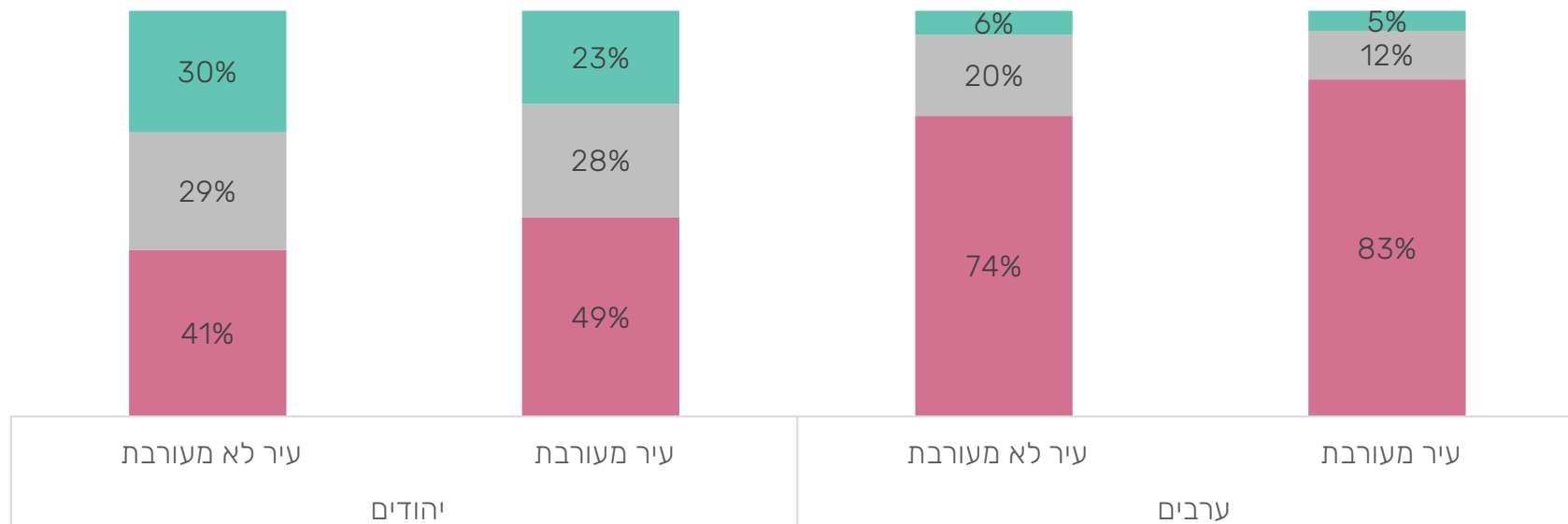




הימנעות מנוכחות במקומות שיש בהם מפגש ספונטני אפשרי עם הקבוצה השנייה - גם בערים מעורבות. ערבים נמנעים יותר מיהודים.

הימנעות מנוכחות במקומות שיש בהם מפגש אפשרי עם [קבוצת החוץ]

מידה גבוהה מידה בינונית מידה נמוכה





המלצות מרכזיות לנוכח הממצאים:



- **עיוות התפיסה** לגבי עמדות הקבוצה השנייה ביחס לתמיכה באלימות וההערכה הגבוהה להתלקחות הוא מסוכן וקיים גם בערים המעורבות.
השתמשו בגרפים וחשפו מנהיגים, פעילים ותושבים לפערי תפיסה אלו.
- **שקפו את הפחד הרב בו שרויים יהודים וערבים כאחד.** פחד נתפס כרגש אנושי מעורר אמפתיה, שיש בו אלמנט של חולשה ומסוגלות נמוכה וככזה שאינו מכוון לפעולה אלימה אלא להתגוננות והתכנסות.



מתוך הממצאים עולה הצורך הקריטי בהחלשת מעגל ההימנעות ממפגש. יש לחתור לשמירה על אורח חיים עירוני ושגרת פעילות שיש בה אינטראקציה בין יהודים וערבים. המפגש היום יומי כעת מחזק את החוסן העירוני לעתיד.

בכל פעילות או שירות עירוני, יש לחשוב כיצד ניתן לחזק את נוכחותם של יהודים וערבים, לעודד אותם להגיע, לצרוך שירותים ולהיפגש במרחבים ציבוריים. מעגל ההימנעות יכול לאפיין גם עובדי רשות, נותני שירותים ועובדי מוסדות עירוניים. יש לחזק את צוותי העבודה המעורבים ולסייע להם במתן שירות לכלל האוכלוסייה בישוב.

תיאור המדגם



מדגם אינטרנטי שכלל 1044 משתתפים מהחברה הישראלית ונערך על ידי חברת אייפנל

מאפייני המדגם (לאחר משקול):

מדגם יהודי (N=543)

מגדר:	בטייה פוליטית:
גברים – 49%	ימין – 62%
נשים – 51%	מרכז – 23%
	שמאל – 16%
גיל:	רמת דתיות:
29-18 – 18%	אתאיסט – 5%
39-30 – 21%	חילוני – 44%
49-40 – 20%	מסורתי – 29%
59-50 – 18%	דתי – 12%
69-60 – 13%	דתי אדוק/חרדי – 11%
85-70 – 10%	
סטטוס תעסוקתי:	אזור מגורים במקור:
שכיר – 68%	ערים מעורבות – 26%
עצמאי – 8%	ערים לא מעורבות – 74%
סטודנט – 8%	
מובטל – 7%	
אחר – 9%	

מדגם ערבי (N=501)

מגדר:	דת:
גברים – 51%	מוסלמי – 68%
נשים – 49%	נוצרי – 18%
	דרוזי – 14%
גיל:	רמת דתיות:
29-18 – 12%	לא מקיים את מצוות הדתות בכלל – 14%
39-30 – 34%	מקיים חלק מהמצוות הדתיות – 43%
49-40 – 32%	מקיים את רוב המצוות הדתיות – 33%
59-50 – 13%	מקפיד לקיים את כל המצוות הדתיות – 10%
69-60 – 7%	
85-70 – 2%	
סטטוס תעסוקתי:	אזור מגורים במקור:
שכיר – 69%	ערים מעורבות – 29%
עצמאי – 8%	ערים לא מעורבות – 71%
סטודנט – 7%	
מובטל – 14%	
אחר – 2%	